

Inleiding op de dienst: 'Wat heb jij in huis?'

Het lijkt wel een mode-woord 'zelfredzaamheid'. En ook een tover-woord.

Want door mensen op hun zelfredzaamheid te wijzen, kun je bezuinigen op zorg, op begeleiding enz. Red je zoveel mogelijk zelf!

In de politiek, in beleidsplannen, wordt het benadrukt: van de verzorgingsstaat zijn we opgeschoven naar participatie-samenleving en uiteindelijk naar zelfredzaamheid.

Maar lukt het om je zelf te redden?? En als het niet lukt, wat dan?

We lezen uit: 2 Kon.4:1 t/m 7...

Wat heb jij in huis?

Bijzonder als dat het antwoord is op de brandende vraag om hulp.

Het stellen van de hulpvraag is al zo moeilijk – dat stel je zolang mogelijk uit en je probeert het probleem eerst zelf op te lossen. Het vragen om hulp is toegeven dat het in je eentje niet lukt. Hoe kwetsbaar stel je je zelf op als je om hulp vraagt...

Maar: is hulpvragen een teken van zwakte?

Help, want ik kan het niet alleen!

En dan krijg je als antwoord: *wat heb jij in huis?*

Het is vanmorgen een vrouw, die om hulp vraagt aan de profeet Elisa. Een weduwe met twee kinderen, die na de dood van haar man schulden geërfd heeft – zonder hulp komt ze hier nooit meer uit.

Als haar schuldeiser komt, dan heeft ze geen geld meer om af te betalen en zullen haar kinderen meegenomen worden om als slaaf verkocht te gaan worden.

Zo brengen zij nog geld op en kan de schuld misschien worden afbetaald.

Naast dat ze haar kinderen zo niet kwijt wil raken, zijn ze ook haar toekomst: de zorg die zij van deze kinderen in de toekomst kan ontvangen, haar oudedag-voorziening, is ze dan ook kwijt.

Haar wereld staat op losse schroeven en dreigt finaal in te storten.

Help, Elisa! schreeuwt ze uit.....

Wij hebben natuurlijk de sociale voorzieningen die de overheid verstrekt in zo'n geval.

Schuldhulpmaatje, supersociaal en allerhande voorzieningen. Er hoeven geen kinderen meer verkocht te worden....hoewel.... door de toeslagenaffaire hoorden we over ouders die hun kinderen uit huis geplaatst hebben zien worden....

Opvallend is de reactie van Elisa: geen boodschap van Godswege, geen vrome praatjes, maar

- *ik wil u graag helpen*
- *Wat heb je nog in huis?*

Wat heb jij nog in huis?

Elisa ziet een vrouw in nood, maar hij ziet ook de mens daar achter.

Een mens met capaciteiten. Ziet ze dat zelf wel?

Als je hulp moet vragen dan voelt dat vaak als falen. Je kunt het niet zelf, je hebt anderen nodig om op de been te blijven, om je leven op orde te houden/krijgen.

Het om hulp vragen is al voor zoveel mensen een brug te ver: het water moet je wel heel erg aan de lippen staan voordat je wilt toegeven dat het zo echt niet verder kan.

Maar: waarom doen we elkaar dit aan?

Als het om hulp vragen voelt als falen, waar komt dat gevoel dan vandaan?

Praten wij dat elkaar aan? Geven we elkaar dat gevoel van falen?

Vinden we dat je zelfstandig moet zijn, op eigen benen moet kunnen lopen, onafhankelijk en zelfredzaam zijn. Maar waarom?

Is hulp vragen een teken van zwakte?

Maar vanuit welk mensbeeld denken we dan?

Hebben we de mens die gezond, sterk en zelfstandig is als voorbeeld voor ons allemaal gesteld? En wat als je niet aan dat beeld kunt voldoen?

Wat heb je in huis?

Alleen nog maar een kruikje olijfolie. Dat is alles.

Ik las pas dit verhaal:

Een oude Chinese vrouw had twee grote kruiken.

Beide hingen aan het uiteinde van een stok die zij op haar schouders droeg. Eén van die kruiken had een barst. De andere, ongeschonden en gaaf, leverde na elke tocht naar de bron een volle maat water af in het huis van de vrouw. De gebarsten kruik verloor de helft van het water onderweg.

Twee jaar lang bracht de vrouw dagelijks anderhalve kruik water naar huis met haar twee kruiken. De gave kruik was trots op de perfecte prestatie om niets van het water verloren te laten gaan. De gebarsten kruik schaamde zich diep over haar onvolmaaktheid. Na twee jaar van wat zij aanvoelde als een onvolmaakt bestaan, sprak de gebarsten kruik de oude vrouw aan bij de bron. 'Ik ben beschaamd over mezelf en bied mijn verontschuldiging aan'.

'Waarom?' vroeg de vrouw.

'Twee jaar lang heb ik maar de helft van het water kunnen behouden en de rest is verloren gegaan op de weg naar uw huis. Door mijn barst heeft u al tijden lang minder water bij thuiskomst.'

De vrouw kreeg medelijden met de gebarsten kruik en vroeg haar goed te kijken naar de bloemen op de weg naar het huis. En inderdaad, de kruik zag de prachtige bloemen aan de kant van de weg en de zonnestralen die er op schenen.

Maar haar akelige gevoel verdween niet en opnieuw verontschuldigde zij zich want zij was weer de helft van het water kwijt. Maar de vrouw zei: 'Heb je gemerkt dat de bloemen alleen aan jouw kant van de weg groeien en niet aan de kant van de gave kruik? Dat is omdat ik altijd heb geweten van jouw barst en daarom zaadjes geplant heb aan jouw kant van de weg. En elke dag heb jij door jouw barst, water gegeven aan de zaadjes. Twee jaar lang heb ik de mooiste bloemen zien groeien en ervan geplukt om op de tafel te zetten zodat iedereen hun schoonheid kon zien. Als jij niet jezelf was geweest en ik je niet gebruikt had, had deze schoonheid niet bestaan'.

Moraal van dit verhaal: ieder van ons heeft een uniek gebrek. Maar het zijn juist de barsten en gebreken die we allemaal hebben, die ons samen-leven zo interessant en de moeite waard maken. Je hoeft alleen maar ieder mens te nemen zoals hij of zij is en het goede in hem of haar te zien.

De gebarsten kruik moest er op gewezen worden dat ook zij haar sporen had nagelaten. Ieder mens is van waarde. Ieder mens heeft iets in huis. Al denk je daar zelf misschien gering over en vind je het (te) weinig, slechts een kruikje olie...

Vraag aan je burens of je van hen lege kruiken kunt lenen.

Zou ze het durven?? Zou ze de profeet geloven op zijn woord??

Misschien is dat wel het tover-woord in dit verhaal: of deze vrouw genoeg geloof heeft, genoeg vertrouwen in de ander en in zichzelf...

Vraag aan je burens...

Dat is wat je noemt een samenleving: je leeft samen en kunt elkaar tot een hand en een voet zijn. De hele buurt wordt ingeschakeld en toch doet de weduwe het in en door eigen kracht. Ze wordt in haar kracht gezet, want ze heeft wel degelijk wat in huis! Zonder dat ze zich daarvan bewust is... misschien is dat wel het wonder in dit verhaal: doordat iemand je hoort/ziet en wijst op datgene wat je nog wel in huis hebt, word je weer in je kracht gezet!